

РЕЗОЛЮЦІЯ **Міжнародної науково-практичної конференції**

«Електронний документ: актуальні завдання та практичне впровадження» (Життєвий цикл електронного документа)

11-12 жовтня 2012 р. відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Електронний документ: актуальні завдання та практичне впровадження» (Життєвий цикл електронного документа), в якій взяли участь близько 150 представників державних органів виконавчої влади, органів управління суб'єктів України, місцевого самоврядування, комерційних організацій, вищих навчальних закладів, наукових установ, засобів масової інформації. У конференції брали участь зарубіжні гості з Естонії, Литви, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Російської Федерації, США.

Організаторами конференції виступили Державна архівна служба України, Національна академія державного управління при Президентові України, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Центральний державний електронний архів України.

Конференція була присвячена обговоренню найактуальніших теоретико-методологічних та практичних проблем створення й функціонування електронних документів, що виникають на практиці перед документознавцями, архівістами та управлінцями на сучасному етапі розвитку інформаційної складової суспільства й електронного урядування, та окреслення можливих шляхів вирішення зазначених проблем.

Під час конференції відбулося два пленарних засідання, організована робота трьох секцій, виставки продукції фірм, що працюють у сфері електронного документообігу та збереженості електронних документів, запропоновано нові довідники, збірники документів, продовжувані видання та науково-практичні журнали.

Учасники конференції дійшли спільної думки, що сучасне документознавство існує й розвивається в суспільстві, рівень інформатизації якого стрімко підвищується під впливом науково-технічних досягнень у сфері інформатизації та постійного їх впровадження у всі сфери діяльності людей. За результатами обговорення нагальних проблем щодо роботи з електронними документами у документознавстві, архівознавстві та державному управлінні було відзначено наявність спільних проблем у сфері управління документаційними процесами в різних країнах.

Серед них слід виділити наступні:

термінологічні проблеми, що потребують унормування з урахуванням недосконалості інформаційних технологій, які забезпечують документаційні процеси щодо електронних документів, та швидкості вирішення практичних завдань щодо електронного документообігу, які визначаються керівництвом окремих країн. Це зумовлює певні розбіжності між векторами розвитку документознавства у різних країнах, що має вагомий вплив на теоретичні дослідження, зокрема, формування терміносистем з електронного документознавства;

проблеми документаційного забезпечення таких глобальних процесів як електронне урядування та розбудова інформаційного суспільства, що мають рівень державної політики у більшості країн за ініціативою їх президентів, урядів та парламентів. У нормативно-правовому забезпеченні часто нечітко визначено роль документів у таких процесах як, наприклад, надання державних електронних послуг юридичним особам та громадянам. Найчастіше пропонується механізм вирішення зазначених проблем на основі електронних інформаційних ресурсів без визначення базису таких інформаційних об'єктів;

проблеми законодавчого забезпечення обміну електронними документами між громадянами, комерційними структурами та владою, забезпечення їх юридичної значущості як у документообігу окремої держави, так й у сфері міжнародної взаємодії, а також проблеми, що стосуються особливостей правового режиму функціонування документів в електронній формі, зокрема електронних документів, в суспільстві, органах управління, судах;

проблеми архівного зберігання електронних документів, вирішення яких слід розпочинати у діловодстві. Окремого вирішення потребує завдання збереження документів в електронній формі, що за законами окремих держав, зокрема, України, не є електронними, наприклад, документів особового походження;

проблеми технічного забезпечення документаційних процесів в електронному документообігу та архівному збереженні електронних документів, що впливає на процеси обміну електронними документами і метаданими, а також відтворення архівних електронних документів у часі.

Конференцією відзначено, що за останні два роки покращилося науково-методичне забезпечення електронного документообігу, виконано ряд науково-дослідних проєктів, підготовлено проєкти нових нормативно-правових актів, що унормовують електронний документообіг, роботу з електронними документами у діловодстві, їх підготовку до передавання на архівне зберігання, нормативні акти щодо приймання-передавання електронних документів на архівне зберігання до державних архівів, їх облік, зберігання та доступ до них. Спостерігається зростання взаємодії документознавців, архівістів, управлінців та комерційних структур у рамках державних проєктів, а також наукових працівників з діловодами та архівістами-практиками. Стають більш тісними міжнародні контакти щодо обміну досвідом розбудови електронного документообігу, здійснення архівного зберігання електронних документів та впровадження електронного урядування у різних країнах.

Конференція за результатами своєї роботи приймає наступні рекомендації:

продовжити роботу з законодавчого та науково-методичного забезпечення електронних документаційних процесів, унормування роботи з електронними документами у діловодстві та архівного зберігання електронних документів. Звернути особливу увагу на питання знищення електронних документів з урахуванням думки фондообразователів по виконанню зазначеної роботи. Продовжити роботу над визначенням правового статусу документів з електронними носіями інформації та аудіовізуальних документів;

науковій спільноті посилити увагу до теоретичних питань документознавства та архівознавства, продовжити практикувати дискусії щодо методологічної основи електронного документознавства та електронного архівознавства у форматах круглих столів, семінарів, конференцій та на сторінках періодичних видань, а також підготовку методичних та учбових посібників, домагатися збільшення числа дисертаційних досліджень. Особливу увагу у зазначених дослідженнях приділити питанням створення та унормування термінологічної системи з електронного документознавства та архівознавства;

документознавчій спільноті продовжити реалізацію проєктів щодо законодавчого закріплення ролі електронних документів в суспільстві та державі як базису для впровадження електронного урядування та розбудови інформаційного суспільства;

для забезпечення різним країнам-учасникам електронної взаємодії з міжнародною інформаційною спільнотою зосередити зусилля на процесі гармонізації міжнародних стандартів у сфері електронного документообігу, обміну електронними документами та розбудови Національної системи електронного цифрового підпису, що впливає на процеси обміну електронними документами, їх довготривалого зберігання та відтворення;

звернутися до Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України, Національної академії наук України та відповідних технічних комітетів з проханням створення та затвердження нормативно-правовим актом України плану дій щодо гармонізації зазначених міжнародних стандартів та сприяння реалізації такого плану;

зкладам вищої та середньої професійної освіти, що здійснюють підготовку кадрів документознавців та архівістів продовжити розширення навчально-методичної бази за рахунок внесення у навчальні плани, навчальні та методичні посібники відомостей про електронне документознавство, роботу з електронними документами у діловодстві та архівне зберігання електронних документів, що базуються на аналізі сучасних електронних документаційних процесів;

вважати за необхідне продовжити наукову роботу щодо визначення сутності електронних інформаційних ресурсів та дослідження їх життєвого циклу з позицій документознавства та архівознавства.